

KVIZ NG JUNIOR BISTROUM

Vaje za bistroumne

maj 2007

Pred vrati šolskega tekmovanja

Pred tabo so še zadnje Vaje za bistroumne. So ti do zdaj povzročale preglavice? Verjamemo, da si s svojim bistrim umom vse vaje rešil/-a kot za šalo. Prišel je čas za prvo večjo preizkušnjo – **šolsko tekmovanje**. To bo **8. maja na prijavljenih šolah** po Sloveniji. Vsa dodatna vprašanja o izvedbi šolskega tekmovanja zastavi učitelju oziroma učiteljici, ki bo izpeljal/-a to tekmovanje.

150 bistroumov prihaja v Ljubljano

Mesec maj bo minil kot blisk ... in v **soboto, 26. maja**, vse finalistke čaka še zadnja preizkušnja – **finalno tekmovanje**. Svoja vrata bo prijazno odprla OŠ Franca Rozmana Staneta iz Ljubljane in vsem bistroumnim odstopila svoje prostore.

Nepozabna pustolovščina

Po nasvetu Svetovalcev Juniorjev smo sklenili, da 30 najboljših bistroumov popeljemo na nepozabno pustolovščino v **Nemčijo**.

Pripravljaj se bistroumno

Predlagamo ti, da rešiš vse Vaje za bistroumne in prelistaš stare številke Juniorja. Vse vaje najdeš tudi na spletni strani **www.junior.si**.

1. Skrili smo imena 7 mesecev. Išči levo, desno, navpično, vodoravno in diagonalno.

J	G	T	F	Z	J	O
U	M	I	E	D	A	K
N	C	Č	B	R	T	T
I	A	J	R	S	G	O
J	A	N	U	A	R	B
M	E	G	A	B	Š	E
N	V	O	R	H	L	R
A	I	J	U	L	I	J

2. Ustrezno dopolni besedilo. Pravilne besede in črke nad rešitvami ti dajo pravilno rešitev naloge.

Nekatere živali so strupene, druge pa ne. Vse pa morajo paziti, da ne postanejo plen. Nekatere si pri tem pomagajo s $\frac{8}{9}$ _____, ki nastaja v posebnih žlezah v njihovih telesih. Ena najrazvpitejših strupenih živali je _____ vdova. S strupom lahko notranje razgradi žuželko in jo nato poje. Verjetno bolj poznaš strupene $\frac{4}{4}$ _____ . Poletni moraš paziti, da ne stopiš na modrasa ali kakšno drugo kačo, ki se greje na skalah. Tudi v morju lahko naletiš na strupene živali. Velike in majhne $\frac{2}{2}$ _____ te lahko hitro opečejo, saj imajo ožigalke s strupom. Ljudsko zdravilo za lajšanje bolečin pri njenem ožigu je urin. Tudi ribji večec in morski bič sta strupena. Njuni telesi se na pesku zlijeta z okolico zaradi $\frac{3}{5}$ _____ barve. Ko pa se kakšna žival približata, pokažeta svoje bodice, s katerimi vbrizgata strup. Tudi žabe so lahko strupene. Mnoge imajo v strupenih žlezah v $\frac{7}{7}$ _____ nevarne strupe. No, ko se boš naslednjič odpravil/-a na izlet, pazi, da ne "razjeziš" kakšne strupene živali. Živali se ljudi večinoma izogibajo in napadejo samo, ko se počutijo _____ .
Geslo: $\frac{1}{1} \frac{2}{2} \frac{3}{3} \frac{4}{4} \frac{5}{5} \frac{6}{6} \frac{7}{7} \frac{8}{8} \frac{9}{9}$

3. Na katero telefonsko številko pokličeš v primeru nujne zdravstvene pomoči (ne glede na to, kje v Sloveniji si)?

Na telefonsko številko: _____

4. Kaj je značilno za potovanje z letalom? Obkroži črko pred pravilno trditvijo. Možnih je več pravilnih trditev.

- a) Potniki lahko pridejo na letališče le nekaj minut pred poletom letala, saj lahko vse formalnosti uredijo že prej kar po internetu.
b) Pred vkrcanjem na letalo varnostniki pregledajo tako potnike kot prtljago.
c) Brez dovoljenja kontrolorjev letenja se nobeno letalo ne sme niti voziti po pristajalni in vzletni stezi.
d) V hangarju mehaniki letalo pregledajo vsake tri mesece.
e) Letalo upravljata kapitan in kopilot.
f) Preden piloti lahko upravljajo letalo, se urijo na majhnih letalih v zabavišču Gardaland.

5. Podčrtaj pravilni odgovor.

- a) Do 15. maja lahko s svojim prispevkom sodeluješ na natečaju za Juniorjevo najzgodbo o svojem živalskem prijatelju/za Najfotografijo/za Najšalo.
b) Predjamski grad stoji pred Postojnsko jamo/Škocjanskimi jamami/Vilenico.
c) Kri vsak dan po tvojem telesu prepotuje 100 km/200 km/55 km dolgo pot.

6. Poveži protipomenke – besede z nasprotnim pomenom.

zanimivo	šibak
močan	tih
belo	dolgočasno
svetlo	črno
glasen	temno

7. Kamniška Veronika se je spremenila v pošast, ker:

- a) ni želela pomilostiti zapornikov.
b) ni hotela dati niti vinarja za novo cerkev.
c) se ni želela poročiti s kamniškim princem.

8. Obkroži pravilni odgovor.

- a) Pesnika Simona Gregorčiča so imenovali tudi Goriški slavček. DA NE
b) Prvi dinosavri so se pojavili pred približno 570 milijoni let. DA NE
c) Letalo vodita kapitan in stevard. DA NE

9. Poveži evropske države in prestolnice!

Berlin	Grčija
Lizbona	Romunija
Atene	Portugalska
Bukarešta	Nemčija

Vse o poteku tega kviza izveš na www.junior.si (pod NG Junior Bistroum).

1. Skrili smo devet slaščic. Išči levo, desno, navpično, vodoravno in diagonalno.

Č	Z	A	V	I	T	E	K
B	O	N	B	O	N	A	S
Č	L	K	E	K	S	M	P
R	I	O	O	G	C	A	I
H	Z	R	Z	L	T	G	T
A	I	N	T	R	A	J	A
J	K	E	O	R	F	D	Ž
M	A	T	L	U	Č	K	A

2. Smiselno dopolni spodnje besedilo. Pravilne besede in črke pod njimi ti dajo iskano geslo. Oprtaj si nahrbtnik in skupaj odpotujmo na pot!

Pot začnemo v prestolnici pomurske regije, _____₁ _____₁. Po slastni prekmurski gibanici, ki smo se je najedli v naši prvi postojanki, je čas za rekreacijo. Nad mestom _____₂ se dviga Pohorje, ki pozimi gosti najboljše smučarke sveta, v preostalih letnih časih pa po njem radi hodijo in raziskujejo ne samo Štajerci, ampak tudi preostali Slovenci, ki obožujejo svež zrak in lepo naravo. Naš naslednji cilj je zelo staro mesto, ki so ga Rimljani imenovali Petovio. Na _____₃ so doma tudi znameniti kurenti, ki za pusta odganjajo zimo in kličejo pomlad. Po vožnji mimo Celja in državne prestolnice se ustavimo na Notranjskem, v kraju _____₄, ki je najbolj znan po presihajočem jezeru. Zadnja postaja naše poti je turistično obmorsko mesto _____₅, v katerem smo se posladkali z dobrim sladoledom in se šli kopat v hotel Morje. Na dolgih lesenih pomolih nad morjem smo ujeli še zadnje popoldanske sončne žarke. A naše poti še ni konec. Prava avantura se je šele začela. Prepiši oštevilčene črke in dobil boš ime mesta, v katerem se bomo vkrcali na ladjo in začeli križarjenje po Jadranu! JUHUHU!!

1 2 3 4 5

3. Kaj preučuje paleontolog?

4. Kaj je značilno za tvoje srce? Obkroži črko pred pravilno trditvijo. Možnih je več pravilnih trditvev.

- Srce je mišica.
- Srce je sestavljeno iz aorte, levega in desnega prekata, levega in desnega preddvora, pljučne arterije, ven, kapilar in ledvic.
- V svojem telesu imaš vsaj 9 litrov krvi.
- Svoje srce lahko krepiš z gibanjem in vsem, kar pospešuje srčni utrip.
- Srce je mišica, ki je tako močna, da bi lahko dvignila več kakor 3700 kg težak avtomobil.
- V enem dnevu srce prečrpa več kakor 7500 litrov krvi.

5. Podčrtaj pravilni odgovor.

- Žirafe so rastlinojede/mesojede/vsejede živali.
- Malta je otoška država v Sredozemskem morju/Črnem morju/Indijskem oceanu.
- Anton Tomaž Linhart je prvi slovenski dramatik in zgodovinar/dramatik in pevec/pevec in slikar.
- SMS je kratica za Short Message Sistem/Shirt Men Sistem/Short Mail Sistem.

6. Poveži protipomenke – besede z nasprotnim pomenom.

ozek	enobarven
raven	širok
star	mład
pisan	ukrjvljen

7. Papir so izumili:

- Egipčani
- Feničani
- Kitajci

8. O kateri državi govorimo?

Leži na skrajni južni konici črne celine. Področje te države je bilo dolgo pod tujo nadvlado – najprej nizozemsko, pozneje pa so vanjo vdrl Angleži. Danes ima kar 11 uradnih jezikov, juniorji pa se v šoli poleg angleščine in afrikanščine učijo tudi druge afriške jezike. Šolo pa obiskujejo v uniformah.

To je: _____

9. Spodaj našete pojme smiselno razvrsti v razpredelnico.

V vsaki skupini mora biti enako število pojmov.

Adria Airways, kukavičevka, varčevanje z energijo, vanilja, podnebne spremembe, pilot, stewardesa, svetlobno onesnaženje, orhideja

1. skupina	2. skupina	3. skupina

1. Skrili smo imena 8 sadežev. Išči vodoravno, navpično in diagonalno.

B	A	N	A	N	A	A	Č	T
F	J	E	Z	J	T	J	E	J
A	N	A	N	A	S	O	Š	A
G	S	Š	B	P	G	Č	N	G
A	I	C	H	O	L	I	J	O
V	K	I	V	I	L	B	A	D
A	T	R	Š	A	Z	K	S	A
J	D	A	M	Č	Š	D	O	A

2. Preberi spodnji odlomek iz znane zgodbe. Na črto zapiši njen naslov.

Pazil sem na svoje obnašanje, kar se je le dalo, da bi prepričal kralja, ki naj bi me osvobodil. Liliputanci so se me kmalu nehali bati. Imenovali so me Mož-gora. Včasih sem legel na tla in sem jim dovolil plesati po moji roki. Prihajali so tudi otroci, ki so se igrali skrivalnice v mojih laseh. Takrat sem njihov jezik že dobro obvladal.

Naslov: _____

3. Katerega leta smo Slovenci ustanovili lastno državo? Zapiši letnico.

4. Nekatere od spodnjih trditev so napačne. Obkroži pravilne.

- Kadar volk renči, drugi vedo, da je jezen.
- Renčeči volk, ki stoji pokončno, ima odprta usta, strmi, rep moli visoko v zrak in oddaja poseben vonj, pomeni, da ima nadvlado in takšnega volka se je treba bati.
- Volkovi imajo voh stotilijonkrat bolje razvit od ljudi.
- Sporočila volkovi prenašajo samo z repom, kjer imajo dišavne žleze.
- Današnji psi so se razvili iz volkov.
- Pasji mladič človeški prijateljici izkazuje ljubezen in spoštovanje, ko jo liže po rokah.

5. Podčrtaj pravilni odgovor.

- Olimpijske igre so dogodek, kjer se najboljši športniki sveta pomerijo na vsake štiri/pet/šest let.
- Islandija je otoška država v Sredozemskem morju/Atlanskem oceanu/Jadranskem morju.
- Slovenija je samostojna država šestnajst/dvanajst/osem let.
- Uradna denarna enota v Švici je evro/švicarski frank/ameriški dolar.

6. Poveži protipomenke – besede z nasprotnim pomenom.

svetlo	sit
lačen	temno
dojenček	starec
suh	moker

7. Psi zaznamujejo svoje ozemlje, tako da se "polulajo". Tudi kiti imajo poseben način označevanja njihovega ozemlja, in sicer:

- Kit ustvarja zvok določene višine.
- Plava le do tja, kjer je njegovo ozemlje.
- Na svojem ozemlju se kit vede napadalno do drugih kitov in živali.

8. Z imenom in priimkom napiši tri slovenske fotografe, ki fotografirajo za revijo National Geographic Junior.

To so:

9. Med naštetimi pojmi obkroži tiste, ki ne sodijo v Evropsko unijo!

Okavango, Kočevski rog, Praga, Tibet, Siemens, Samsung, Meka, Jeruzalem, Vatikan, Triglav, slovaška krona, Cres, Ljubljanski maraton, maori, turški med, Firenze, francoski rogljiček, Oslo, Rotterdam, Prater, Tehnični muzej München, portovec, Kreta, Akropola, Sahara, Machu Pichu, Rio de Janeiro, pica, Kostanjevica na Krki, Ronaldinho, Roger Federer, Serena Williams, papež Janez Pavel II., Lizbona, flamenko